

Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet 2022

Suomalaisten huumekekoilut yleistyvät, asenteissa ja mielipiteissä isoja muutoksia

PÄÄLÖYDÖKSET

- Yhä useampi 15–69-vuotias suomalainen on joskus elämänsä aikana kokeillut jotain huumetta.
- Nuorista 25–34-vuotiaista aikuisista lähes puolet on kokeillut huumeita, ikäryhmän miehistä yli puolet.
- Kuntodopingin käytössä ei ole tapahtunut muutoksia seuranta-aikana. Noin yksi prosentti väestöstä on käyttänyt dopingaineita joskus elämänsä aikana.
- Yli puolet suomalaisista ei ranskaisi kannabiksen käytöstä ja 29 % olisi valmis luopumaan kaikkien huumeiden käytön rangaistavuudesta.
- Huumeiden käyttöhuoneiden kannatus on noussut niin, että selvä enemmistö (65 %) hyväksyy ne.
- Neljä viidestä on sitä mieltä, että kannabista tulisi saada laillisesti lääkekäyttöön.

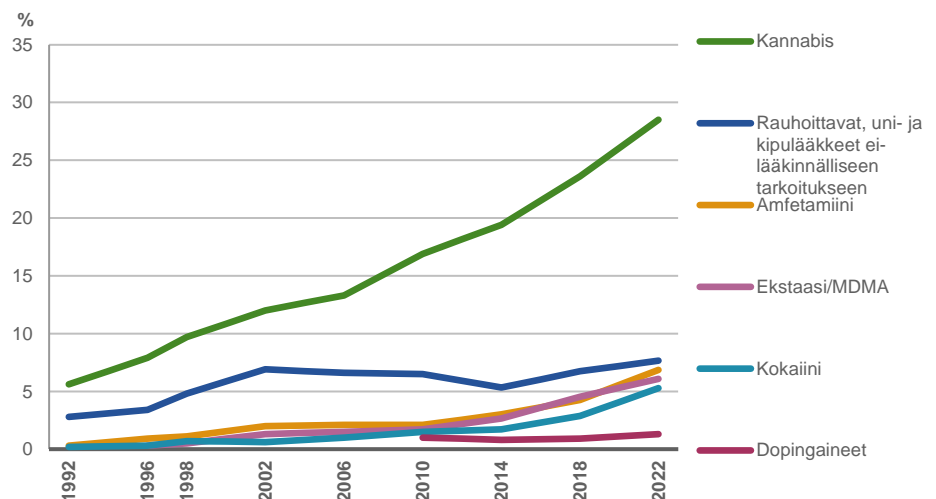
Suomalaisten huumeiden kokeilu ja käyttö ovat yleistyneet 1990-luvulta lähtien. Syksyllä 2022 kerätty aineisto osoittaa, että yleistyminen on jatkunut edelleen vuosina 2018–2022. Yhä useammalla 15–69-vuotiaalla suomalaisella on omakohtaista kokemusta huumeista.

Yleisimmin kokeiltu tai käytetty huume on kannabis. Kannabista kokeilleiden osuus on viisinkertaistunut vuoden 1992 kuudesta prosentista 29 prosenttiin vuonna 2022. Myös muita huumeita joskus elämänsä aikana kokeilleita on vuonna 2022 aiempaa enemmän, joskin osuudet jäävät huomattavasti kannabista matalammalle tasolle. Stimulanteista amfetamiinia on kokeillut seitsemän prosenttia, ekstaasia/MDMA:ta kuusi prosenttia ja kokaiinia viisi prosenttia väestöstä.

Kuntodopingin käyttö on pysynyt tasaisena vuodesta 2010. Kyse on varsin harvinaisesta ilmiöstä, sillä dopingaineita kokeilleiden tai käyttävien suomalaisten osuus on noin yksi prosentti.

Asenteissa ja mielipiteissä on tapahtunut huomattavia muutoksia. Esimerkiksi julkisuudessa paljon esillä olleita käyttöhuoneita pitää hyväksyttävänä lähes kaksi kolmasosaa vastaajista. Kannabiksen kokeiluun ja käyttöön liittyvät riskikäsitykset sekä mielipiteet huumeiden käytön rangaistavuudesta ovat lientyneet ja aikaisempaa useampi suhtautuu myönteisesti kannabiksen laillistamiseen. Ylipäätään tulosten pohjalta voidaan todeta, että väestön suhtautuminen huumeisiin on muuttunut.

Kuvio 1. Kannabista tai muita aineita joskus elämänsä aikana kokeilleiden tai käyttävien osuudet 15–69-vuotiaassa suomalaisessa väestössä vuosina 1992–2022, %.

Karoliina Karjalainen
etunimi.sukunimi@thl.fi

Pekka Hakkarainen
etunimi.sukunimi@thl.fi

Mikko Salasuo
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Huumeaiheiset väestökyselyt

Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet -tilasto pohjautuu 1990-luvun alkupuolelta lähtien säännöllisesti toistettuihin huumeaiheisiin väestökyselyihin (Päihdetutkimus). Aineistosarja alkaa vuodesta 1992, ja postikyselyä on toistettu pääosin neljän vuoden välein. Viimeisin aineistonkeruu toteutettiin syksyllä 2022. Asetelma ja kysymyksenasettelut ovat aikasarjan edetessä pysyneet varsin samankaltaisina, joten kysely antaa hyvän yleiskuvan suomalaisen aikuisväestön huumeiden käytöstä ja huumeita koskevien mielipiteiden kehityksestä (Karjalainen ym. 2020). Perustiedot huumeaiheisista väestökyselyistä löytyvät raportin laatuselosteen taulukosta 1.

Ajankohtaisten huumeekysymysten lisäksi kyselyllä kerätään tietoa dopingaineiden käytöstä yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston kanssa.

Kohderymänä on Suomen 15–69-vuotias väestö. Vuonna 2022 otoksen muodostivat 8 200 suomalaista, jotka poimittiin Suomen väestötietojärjestelmästä systemaattisella satunnaisotannalla. Heistä 3 857 vastasi kyselyyn, joten vastausosuudeksi muodostui 47 prosenttia.

Huumeilla tarkoitetaan muun muassa kannabista (hasista ja marihuanaa), amfetamiinia, metamfetamiinia, heroiniä, kokaiinia, crackia, LSD:tä, ekstaasia/MDMA:ta, GHB:tä (gamma) tai GBL:ää (lakkaa), MDPV:tä, alfa-PVP:tä tai muita synteettisiä katinoneja, synteettisiä kannabinoideja ja huumaavia sieniä. Myös buprenorfiini (Subutex®, Suboxone®, Temgesic®) ja metadoni muutoin kuin korvaushoidossa sekä muut ei-lääkinnällisesti käytetyt opioidit (esim. tramadoli, fentanyl, kodeiini, oksikodoni, morfiini) lasketaan huumeisiin. Edellä mainitut aineet sisältyivät vuoden 2022 Päihdetutkimuksen lomakkeeseen.

Huumeiden käytön trendit

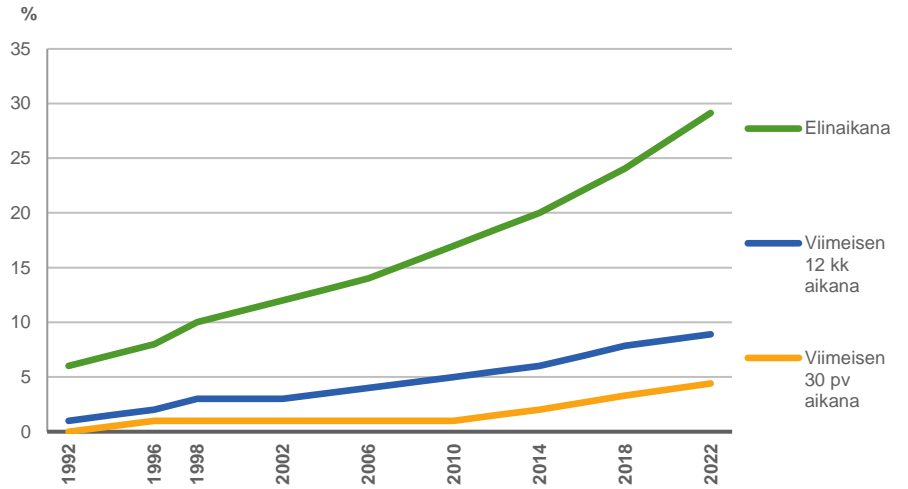
Huumeiden kokeilu ja käyttö ovat yleistyneet 1990-luvulta lähtien (kuvio 2). Vuosituhannen vaihteen hieman tasaisemman jakson jälkeen kokeilut ja käyttö ovat edelleen yleistyneet. Näin on tapahtunut myös edellisen mittauskerran jälkeen vuosien 2018 ja 2022 välillä.

Yhä useammalla suomalaisella on omakohtaista kokemusta huumeista. Vuonna 2022 aikuisväestöstä 29 prosenttia eli lähes kolmasosa oli kokeillut tai käyttänyt jotain huumetta joskus elämänsä aikana (elinikäisprevalenssi). Miehillä (37 %) kokemukset huumeista olivat naisia (21 %) tavallisempia. Nämä ovat useimmilla tarkoittaneet yhteen tai joihinkin käyttökertoihin rajoittuvaa kannabiskokeilua tai nykyisin jo taakse jäänyttä käyttöjaksoa, sillä jatkuvampaa käyttöä kuvaavat viimeisten 12 kuukauden aikana (vuosiprevalenssi) ja viimeisten 30 päivän aikana (kuukausiprevalenssi) käyttäneiden luvut jäävät huomattavasti elinikäisprevalenssia matalammalle tasolle. Vuonna 2022 vuosiprevalenssi oli yhdeksän prosenttia (13 % miehillä ja 5 % naisilla) ja kuukausiprevalenssi neljä prosenttia (6 % miehillä ja 2 % naisilla). Nämä luvut ovat olleet selvässä nousussa 2010-luvulla ja näyttävät jatkavan kasvuaan 2020-luvun alkupuolella. (Liitetaulukko 1.) Myös muissa tietolähteissä on viitteitä siitä, että huumeiden käyttö ja sitä myötä huumehaitat ovat edelleen yleistymässä (Rönkä ym. 2020).

Huumeiden kokeilu ja käyttö on yleisintä 25–34-vuotiailla nuorilla aikuisilla. Tämän ikäryhmän vastaajista 47 prosenttia ilmoitti käyttäneensä jotain huumetta joskus elämässään, ikäryhmän miehistä huumekokemuksia oli yli puolella (54 %). Vuosien 2018 ja 2022 välillä huumeekokeilut ja käyttö ovat kuitenkin yleistyneet suhteellisesti eniten vanhimmissa ikäryhmissä (35–44- sekä 45–69-vuotiailla) ja erityisesti näiden ikäryhmien miehillä. (Liitetaulukko 1.) Ainakin osittain tätä selittää ikäkohorttien vanheneminen: vähemmän huumekokemuksia omaavat vanhemmat ikäkohortit rajautuvat ajan kuluessa kyselyn otoksen ulkopuolelle ja vähitellen yhä suurempi osuus kyselyn kohderyhmästä on niitä, jotka ovat eläneet nuoruuttaan 1990-luvulla tai sen jälkeen, jolloin huumeet alkoivat yleistyä Suomessa (kts. Hakkarainen ym. 2020).

Miehillä käyttökokemukset ovat naisia yleisempiä. Kaikkein nuorimmassa 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä huumeiden kokeilu ja käyttö ovat yleistyneet vuoden 2018 jälkeen pääosin melko maltillisesti. (Liitetaulukko 1.)

Kuvio 2. Jotain huumausainetta joskus elämän aikana, viimeisen 12 kuukauden aikana ja viimeisen 30 päivän aikana käyttäneiden osuudet suomalaisessa 15–69-vuotiaassa väestössä vuosina 1992–2022, %.

Ainekohtaiset trendit

Huumeet

Yleisimmin kokeiltu tai käytetty huume on kannabis. Kannabiskokeilut ovat yleistyneet väestössä vuoden 1992 kuudesta prosentista 29 prosenttiin vuonna 2022. Toiseksi yleisintä (8 %) on rauhoittavien, uni- ja kipulääkkeiden käyttö ei-lääkinnällisiin tarkoituksiin, mikä näyttää vuoden 2014 jälkeen jonkin verran yleistyneen. Muiden huumeiden elinikäisprevalenssit jäivät vuonna 2022 korkeintaan seitsemän prosentin väestöosuuksiin. Näistä yleisimpinä ovat stimulantteihin kuuluvat amfetamiini ja ekstaasi/MDMA. (Kuvio 1.)

Kaikkiaan stimulanttien kokeilut näyttävät viime vuosina lisääntyneen. Kokaiinin käytön yleistymisestä on puhuttu julkisuudessa ja muun muassa jätevesitutkimuksissa on ollut tästä viitteitä (Jätevesitutkimus 2022). Kokaiinikokeilujen yleistymisen on näkynyt myös tässä väestötutkimuksessa vuodesta 2014 lähtien. Vuonna 2022 noin viisi prosenttia vastaajista oli elämänsä aikana kokeillut tai käyttänyt kokaiinia. Ekstaasin, amfetamiinin ja kokaiinin lisäksi metamfetamiinia kokeilleiden osuus on kasvanut. Vuonna 2022 metamfetamiinia oli joskus elämänsä aikana kokeillut 2,7 prosenttia suomalaisista, kun vuonna 2018 vastaava osuus oli 1,8 prosenttia. Jonkinasteista yleistymistä viimeisen neljän vuoden aikana on havaittavissa monien muidenkin aineiden kohdalla. Illokaasia kertoi käyttäneensä 3,3 prosenttia vastaajista, mikä on jonkin verran enemmän kuin vuonna 2014 (2,1 %). (Liitetaulukko 2.)

Edellä ja liitetaulukossa 2 esitetyt luvut kuvaavat elinikäisprevalenssia, joka useimmiten kertoo yhteen tai kahteen kertaan jääneistä kokeiluista eikä niinkään säännöllisemmästä käytöstä. Tätä havainnollistaa hyvin liitetaulukossa 3 esitetyt joidenkin yleisimmin kokeiltujen aineiden vuosiprevalenssit. Kuten liitetaulukosta 3 nähdään, viimeisten 12 kuukauden aikana eri aineita kokeilleiden tai käyttäneiden väestöosuudet ovat huomattavasti pienempiä kuin joskus elinaikana käyttäneiden. Kannabista viimeisten 12 kuukauden aikana käyttäneitä oli vuonna 2022 kahdeksan prosenttia väestöstä ja muiden taulukossa esitettyjen aineiden osalta jäädään yhden–kahden prosentin väestöosuuksiin. Eri aineiden vuosiprevalenssit eivät myöskään ole yleistyneet samassa tahdissa elinikäisprevalenssien kanssa, mikä viittaa siihen, että säännöllisen käytön osalta muutokset eivät ole yhtä suuria kuin eri aineiden kokeilussa. Edellä kuvattu ilmiö siitä, että kohorttien ikääntyessä vähemmän huumekokemuksia omaavat vanhemmat ikäpolvet rajautuvat otannan ulkopuolelle vaikuttaa myös täällä: Nuoremmat ikäpolvet kokeilevat ja käyttävät useampia aineita kuin vanhemmat (Hakkarainen ym. 2020), mikä osaltaan vaikuttaa siihen, että monen eri aineen kohdalla elinikäisprevalenssit ovat kasvaneet.

Huumeiden käytön yleisyyden arvioimista vaikeuttaa kuitenkin se, että käytetyn otantamenettelyn vuoksi kyselyllä ei tavoiteta esimerkiksi vankiloissa tai muissa laitoksissa

olevia tai ilman vakituista osoitetta eläviä. Osalla tästä kyselyn ulkopuolelle jäävästä ryhmästä huumeiden käyttö saattaa olla muuta väestöä yleisempää.

Doping

Päihdetutkimukseen on vuodesta 2010 lähtien liitetty dopingaineiden käyttöä koskeva osio. Dopingaineilla tarkoitetaan lihassmassan lisäämiseksi, urheilusuorituksen parantamiseksi ja/tai ulkonäön muokkaamiseksi otettuja anabolisia steroideja, testosteronia ja näiden johdannaisia, kasvutekijöitä, beeta2-agonisteja, istukkahormoneja ja antiestrogeeneja.

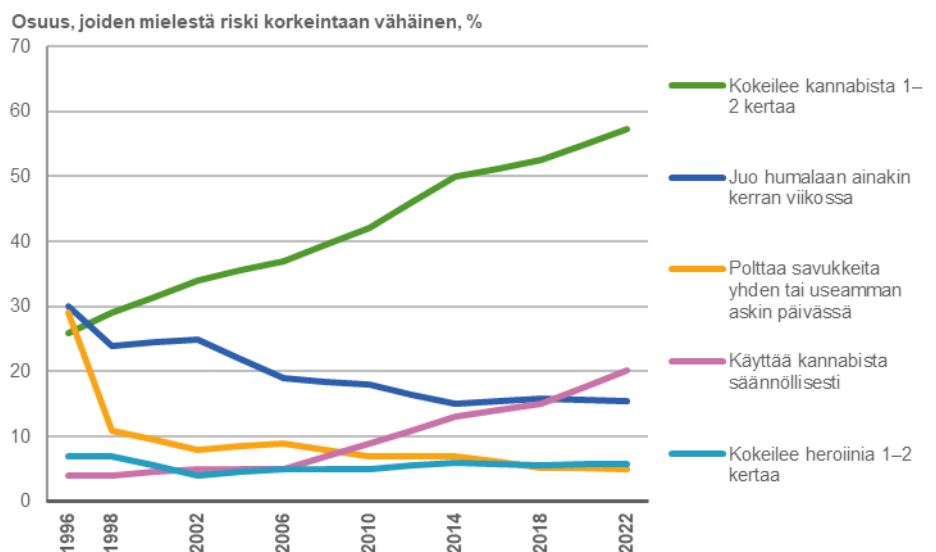
Dopingaineiden käyttö on pysynyt tasaisena läpi 2010-luvun. Vuosien 2010 ja 2022 välillä noin yksi prosentti suomalaisista aikuisista on joskus elämänsä aikana käyttänyt dopingia liikuntasuorituksen, voiman tai ulkonäön parantamiseen. 2000-luvulla ennakoitu ”kunto-dopingepidemia” ei ole ainakaan toistaiseksi konkretisoitunut Suomessa. (Kuvio 1, liitetaulukko 2.)

Huumeasenteet ja mielipiteet

Mielipiteet päihteiden käytön aiheuttamista riskeistä

Päihdetutkimuksessa vastaajia on pyydetty arvioimaan eri päihteiden käytön vaarallisuutta kysymällä kuinka suuri terveydellinen tai muu riski ko. päihteen käytöstä aiheutuu. Mielipiteet kannabiksen kokeiluun ja käyttöön liittyviä riskejä kohtaan ovat lieventyneet tutkimusjakson aikana, kun taas suhtautuminen viikoittaisen humalajuomisen ja säännöllisen tupakoinnin riskeihin on tiukentunut (kuvio 3). Vuonna 2022 lähes 60 prosenttia väestöstä oli sitä mieltä, että 1–2 kerran kannabiskokeilulla on vain vähäinen terveydellinen tai muu riski ja viidesosa (20 %) ajatteli näin kannabiksen säännöllisen käytön riskeistä. Vastaavasti viikoittaisen humalajuomisen riskejä korkeintaan vähäisenä piti 15 % ja säännöllisen tupakoinnin osalta näin ajatteli enää vain 5 % väestöstä. Voidaan siis todeta, että vuonna 2022 kannabiksen säännöllisen käytön riskejä vähäisenä pitäviä suomalaisia on jo enemmän kuin viikoittaisen humalajuomisen riskejä vähäisenä pitäviä. Kaikkien huumeiden osalta mielipiteet terveysriskeistä eivät kuitenkaan ole lieventyneet, sillä esimerkiksi suhtautuminen heroiinin kokeiluun on pysynyt kielteisenä koko tutkimusjakson ajan. (Liitetaulukko 4.)

Kuvio 3. Mielipiteet eri päihteiden käytön aiheuttamista terveydellisistä tai muista riskeistä suomalaisessa 15–69-vuotiaassa väestössä vuosina 1996–2022. Niiden osuus, joiden mielestä riski korkeintaan vähäinen, %.

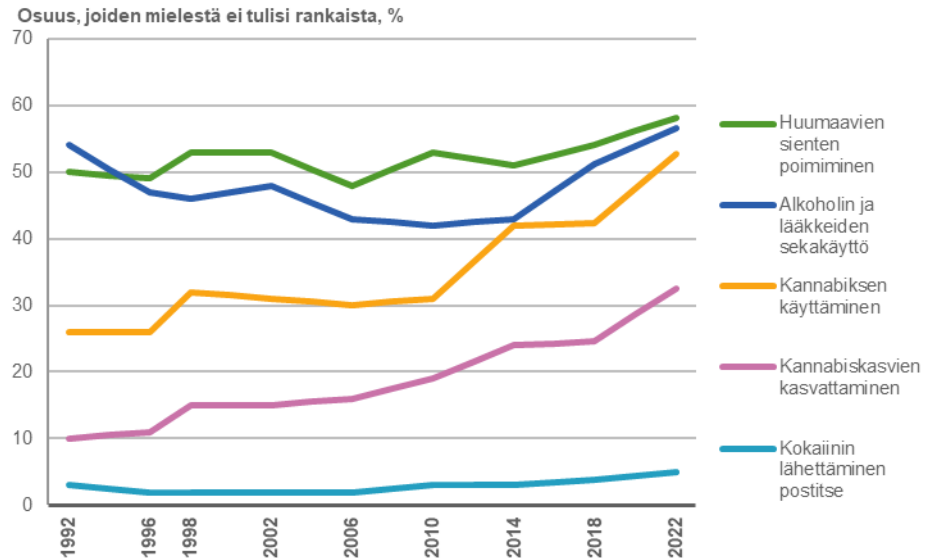

Käytön rangaistavuus

Päihdetutkimuksessa on tiedusteltu vastaajien mielipiteitä erilaisten huumaavien aineiden hankinnan ja käytön rangaistavuudesta. Koko tarkastelujakson aikana mielipiteet

rangaistavuudesta ovat muuttuneet selvästi sallivammaksi erityisesti kannabiksen osalta. Vuonna 2022 jo yli puolet väestöstä (53 %) oli sitä mieltä, että kannabiksen käytöstä ei tulisi rankaista ja kolmasosa (33 %) oli sitä mieltä, että kannabiskasvien kasvattamisesta ei tulisi rankaista (kuvio 4, liitetaulukko 5).

Kuvio 4. Mielenpiteet joidenkin huumaavien aineiden hankinnan tai käytön rangaistavuudesta suomalaisessa 15–69-vuotiaassa väestössä vuosina 1992–2022. Niiden osuus, joiden mielestä ei tulisi rankaista, %.

Yhä useampi suomalainen olisi myös valmis luopumaan kaikkien huumeiden käytön rangaistavuudesta, näin ajattelevien osuus on kasvanut 20:sta 29 prosenttiin vuosien 2018 ja 2022 välillä.

Kannabiksen hankkiminen laillisesti

Väestöstä neljäsosa (24 %) oli sitä mieltä, että kannabista pitäisi voida hankkia laillisesti mihin tahansa tarkoitukseen, ja 56 prosenttia sitä mieltä, että kannabista tulisi saada vain lääkekäyttöön. Vuoteen 2018 verrattuna erityisesti niiden osuus, joiden mielestä kannabista pitäisi voida hankkia laillisesti mihin tahansa tarkoitukseen on kasvanut (liitetaulukko 6). Jos osuudet lasketaan yhteen, huomataan, että neljä viidestä on sitä mieltä, että kannabista tulisi saada vähintäänkin lääkekäyttöön.

Käyttöhuoneet

Vuonna 2018 kysyttiin ensimmäisen kerran väestön mielenpitoja huumeiden käyttäjille tarkoitetuista käyttöhuoneista, joissa tavoitteena on muun muassa käytöstä aiheutuvien haittojen vähentäminen sekä käytön ehkäiseminen julkisilla paikoilla. Silloin noin puolet vastaajista piti käyttöhuonetta osittain tai täysin hyväksyttävänä. Vuonna 2022 näin ajattelevien osuus on kasvanut, erityisesti niiden osalta, jotka pitävät käyttöhuoneita täysin hyväksyttävänä. ”En osaa sanoa”-vastausten osuus on pysynyt suunnilleen samalla tasolla vuosina 2018 ja 2022. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Mielenpiteet huumeiden käyttäjille tarkoitetuista käyttöhuoneista (yliannosten vähentämiseksi ja käytön ehkäisemiseksi julkisilla paikoilla) suomalaisessa 15–69-vuotiaassa väestössä vuosina 2018–2022, %.

Huumeiden käyttäjille tarkoitettut käyttöhuoneet	2018	2022
Pidän täysin hyväksyttävänä	17 %	30 %
Pidän osittain hyväksyttävänä	33 %	35 %
En hyväksy	25 %	15 %
Vastustan ehdottomasti	11 %	9 %
En osaa sanoa	13 %	12 %

På svenska

Huvudresultaten publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet julkari.fi.

Käsitteet ja määritelmät

Huumeet: Huumeilla tarkoitetaan muun muassa kannabista (hasista ja marihuanaa), amfetamiinia, metamfetamiinia, heroiinia, kokaiinia, crackia, LSD:tä, ekstaasia, GHB:tä (gammaa) tai GBL:ää (lakkaa), MDPV:tä, alfa-PVP:tä tai muita synteettisiä katinoneja, synteettisiä kannabinoideja ja huumaavia sieniä. Myös buprenorfiini (Subutex®, Suboxone®, Temgesic®) ja metadoni muutoin kuin korvaushoidossa sekä muut ei-lääkinnällisesti käytetyt opioidit (esim. tramadoli, fentanyl, kodeiini, oksikodoni, morfiini) lasketaan huumeisiin. Edellä mainitut aineet sisältyivät vuoden 2022 kyselylomakkeeseen. Vuonna 1992 lista oli huomattavasti lyhyempi, sillä uusia huumeita on lisätty lomakkeelle niiden markkinoille tulon myötä, esimerkiksi GHB/GBL vuonna 2006, MDPV vuonna 2010 ja metamfetamiini, synteettiset kannabinoidit ja synteettiset katinonit vuonna 2014.

Dopingaineet: Dopingaineilla tarkoitetaan lihasmassan lisäämiseksi, urheilusuorituksen parantamiseksi ja/tai ulkonäön muokkaamiseksi käytettyjä anabolisia steroideja ja niiden johdannaisia, testosteronia ja sen johdannaisia, kasvutekijöitä, beeta2-agonisteja, istukkahormoneja ja antiestrogeeneja.

Kuntodoping: Dopingaineiden käyttö huippu-urheilun ulkopuolella.

Elinikäisprevalenssi: Niiden vastaajien osuus, jotka ovat kokeilleet tai käyttäneet jotain huumetta joskus elämänsä aikana.

Vuosiprevalenssi: Niiden vastaajien osuus, jotka ovat käyttäneet jotain huumetta viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana.

Kuukausiprevalenssi: Niiden vastaajien osuus, jotka ovat käyttäneet jotain huumetta viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana.

Käyttöhuone: Huumeita käyttäville henkilöille tarkoitettu tila, jossa he voivat käyttää laittomia päihteitä terveydenhuollon henkilön valvonnassa. Suomessa ei toistaiseksi ole huumeiden käyttöhuonetta.

Taulukoissa käytetyt symbolit

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

thl.fi/tilastot/huumeenkysely

Kirjallisuus

Hakkarainen P, Karjalainen K, Salasuo M. Nuoret, entiset nuoret ja huumeet – miten sukupolvi näkyy huumeiden käytössä ja huumemielipiteissä? Yhteiskuntapolitiikka 2020; 85: 465–479.

Jätevesitutkimus 2022. Verkojulkaisu: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/jatevesitutkimus> (luettu 31.3.2023).

Karjalainen K, Pekkanen N & Hakkarainen P. 2020. Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet – Huumeaiheiset väestökyselyt Suomessa 1992–2018. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Raportti 2/2020. PunaMusta Oy, Helsinki. <http://www.julkari.fi/handle/10024/139059>.

Rönkä S, Brummer-Korvenkontio H, Gunnar T, Hakkarainen P, Kailanto S, Karjalainen K, Kriikku P, Kuussaari K & Partanen A. 2020. Katsaus ajankohtaiseen huumetilanteeseen – Huumeiden käyttö ja haitat kasvaneet 2000-luvulla merkittävästi. Tutkimuksesta tiiviisti 33/2020. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <https://www.julkari.fi/handle/10024/140711>.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
thl.fi | @THLorg

ISSN 1798-0887

Laatuseloste

Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet

Tilastotietojen relevanssi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) julkaisema tilasto kuvaa suomalaisten huumeiden käyttöä sekä huumeisiin kohdistuvia mielipiteitä ja asenteita. Tilastoraportti sisältää tiedot jotain huumetta käyttäneiden elinikäis-, vuosi- ja kuukausiprevalensseista, aineittaisista elinikäis- ja vuosiprevalensseista sekä mielipiteistä joidenkin huumaavien aineiden hankinnan tai käytön rangaistavuudesta. Tilasto tuotetaan otokseen perustuvana postikyselynä.

Tilaston tiedot on tarkoitettu erityisesti päihdekysymysten parissa työskenteleville päättäjille, virkamiehille, terveydenhuollon ja sosiaalialan ammattilaisille, tutkijoille ja medialle. Tilaston tiedoilla on keskeinen rooli kansallisen huumeitilanteen seurannassa. Lisäksi tilaston pohjalta raportoidaan Suomen huumeidenkäyttötietoja myös Euroopan unionin huumeurantakeskukselle (EMCDDA)¹.

Neljä vuotta on huumeitilanteen seurannassa pitkä aika, joten edellisen, vuoden 2018 tutkimuksen tulokset ovat jo jonkin aikaa kaivanneet päivittämistä. Koska Suomessa käydään varsin vilkasta huumausainepoliittista keskustelua, tässä tilastoraportissa saatetaan joitakin aivan keskeisimpiä perustuloksia julkiseen keskusteluun mahdollisimman nopeasti aineistonkeruun päättymisen jälkeen.

Menetelmäkuvaus

Tilaston tiedot perustuvat neljän vuoden välein toteutettavaan Huumeikyselysikin kutsutuun Päihdetutkimukseen. Postikyselyiden sarja käynnistyi vuonna 1992 sosiaali- ja terveysministeriön erityisrahoituksella. Vuodesta 1998 lähtien kyselyä jatkettiin Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakesissa. Stakesin ja Kansanterveyslaitoksen fuusion myötä tutkimusperinne siirtyi vuonna 2009 perustettuun Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen (THL). Vertailukelpoiset Päihdetutkimukset on toteutettu vuosina 1992, 1996, 1998, 2002, 2006, 2010, 2014, 2018 sekä viimeisin syksyllä 2022.

Tiedonkeruu on toteutettu postikyselynä koko aikasarjan ajan, ja tiedonkeruun on suorittanut Tilastokeskus. Vuodesta 2010 lähtien kyselyyn on voinut vastata myös verkossa henkilökohtaisen tunnuksen ja salasanan avulla. Otos poimitaan ositettuna systemaattisena satunnaisotantana Väestörekisterikeskuksen tietojen mukaisesta suomalaisesta väestöstä, pois lukien Ahvenanmaa, vankiloissa ja muissa laitoksissa asuva väestö sekä vailla vakinaista asuntoa olevat.

Kohdejoukon muodostavat 15–69-vuotiaat suomalaiset, mutta jotta huumeiden käytön kannalta aktiivisimmasta väestöosasta saataisiin riittävästä vastauksia, vuodesta 2002 lähtien nuoremmista ikäryhmistä on tehty ylipoiminta (15–34-vuotiaat vuosina 2002 ja 2006, 15–39-vuotiaat vuosina 2010, 2014, 2018 ja 2022) eli heillä on suurempi todennäköisyys tulla poimituksi otokseen. Nuorten ylipoiminta sekä väestöryhmittäiset erot vastausaktiivisuudessa on painotettu vastaamaan koko väestön ikä-, sukupuoli-, koulutus- ja aluejakaumia.

Tiedonkeruun ensimmäisinä vuosina kohdejoukon ikärajaus oli hieman erilainen (18–74 vuotta 1992 ja 16–75 vuotta 1996). Näiltä vuosilta tilaston ulkopuolelle on rajattu yli 69-vuotiaat, mutta alaikärajaksi on kuitenkin valittu 15 vuotta, huolimatta siitä, että vuosina 1992 ja 1996 nuorimmat vastaajat olivat hieman tätä vanhempia.

Vuonna 2022 Päihdetutkimukseen vastasi 3 857 henkilöä ja vastausosuudeksi muodostui 47 prosenttia. Muiden vuosien vastaajamäärät ja vastausosuudet löytyvät taulukosta 1.

¹ Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus. 2022. Euroopan huumeraportti 2022: Suuntauksia ja muutoksia. Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.
https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/14644/20222419_TDAT22001FIN_PDF.pdf

Vastausaktiivisuus on selvästi laskenut ensimmäisten kyselyiden melko korkeista vastausosuuksista, mutta toisaalta pysynyt varsin tasaisena 2010-luvulta lähtien.

Taulukko 1. Perustiedot huumeaiheisista väestökyselyistä.

	1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kohdejoukon ikä (v.)	18–74	16–75	15–69	15–69	15–69	15–69	15–69	15–69	15–69
Ylipoiminta (v.)	ei	ei	ei	15–34	15–34	15–39	15–39	15–39	15–39
Otoksen koko yhteensä	5 000	4 500	3 250	4 053	5 500	4 250	7 000	7 000	8 200
Vastaajien lukumäärä	3 457	3 000	2 143	2 541	3 029	2 023	3 485	3 229	3 857
15–69-v. vastaajia	3 243	2 826	2 143	2 541	3 029	2 023	3 485	3 229	3 857
Vastausprosentti									
Kaikki	71	68	66	63	55	48	50	46	47
Naiset	75	72	72	68	64	54	55	51	52
Miehet	66	62	60	57	46	41	45	42	42

Tilastotietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskus kerää kyselyaineiston ja toimittaa kerätyt tiedot THL:ään, missä ne tarkistetaan mahdollisten virheiden, puutteiden ja epäloogisuuksien havaitsemiseksi. Epäselvät tiedot tarkistetaan ja ne korjataan mahdollisuuksien mukaan. Tilastokeskuksen THL:ään toimittama aineisto on anonyymi, ja yksittäinen vastaaja ei ole tunnistettavissa aineistosta edes epäsuorasti.

Tilasto perustuu vastaajien itsensä ilmoittamiin tietoihin. Koska osa tiedonkeruulomakkeen kysymyksistä on arkaluontoisia (esimerkiksi huumeiden käyttöä koskevat kysymykset), ei ole tarkkaa tietoa siitä, kuinka rehellisesti niihin vastataan. On mahdollista, että asioita on unohdettu, kaunisteltu tai salailtu. Aikasarjassa tällaisten virhelähteiden merkityksen voi olettaa pysyvän suunnilleen samankaltaisena vuodesta toiseen.

Otantamenetelmä rajaa laitoksissa asuvan väestön sekä vailla vakinaista asuntoa olevat ulkopuolelle, minkä vuoksi erityisesti huumeita ongelmallisesti käyttävät henkilöt jäävät helposti aliedustetuiksi tilastossa. He saattavat myös olla muita haluttomampia vastaamaan tutkimukseen.

Vuoden 2014 tiedonkeruun yhteydessä toteutettiin lyhyt haastattelututkimus tavoitteena saada tietoa huumeiden käytön yleisyydestä kyselyyn vastaamatta jättäneillä henkilöillä. Tämän perusteella näytti siltä, että heillä huumeiden käyttö on suunnilleen yhtä yleistä kuin kyselyyn vastanneillakin².

Vuonna 2022 miehet vastasivat naisia ja 35–54-vuotiaat muita ikäryhmiä harvemmin Päihdetutkimukseen. Maantieteellisesti suuralueiden välillä vastausosuuksissa ei ollut suuria eroja.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Päihdetutkimuksesta saadaan tietoa suomalaisten huumeiden käytöstä ja niihin liittyvistä asenteista neljän vuoden välein. Ensimmäiset tiedot julkaistaan tilastoraporttina puolen vuoden sisällä tiedonkeruun päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ensimmäiset tiedot suomalaisten huumeiden käytöstä ja huumeasenteista julkaistaan tilastoraportissa tilaston verkkosivuilla. Kattavampi taulukkoraportti julkaistaan myöhemmin. Aineistosta julkaistaan myös artikkeleita erillisteemoista.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailukelpoisuuden varmistamiseksi tiedonkeruu on toteutettu asetelmaltaan ja kysymyksiltään samankaltaisena koko aikasarjan ajan.

² Karjalainen K, Savonen J & Hakkarainen P. 2016. Suomalaisten huumeiden käyttö ja huumeasenteet – Huumeaiheiset väestökyselyt Suomessa 1992–2014. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Raportti 2/2016. Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy, Tampere. <http://www.julkari.fi/handle/10024/130530>

Vastausaktiivisuuden lasku on kansainvälinen ilmiö ja vastaajien tavoittaminen on nykyään vaikeaa kaikilla tiedonkeruumenetelmillä. Vaikka kyselyyn vastasi lähes 4 000 henkilöä, noin puolet otokseen kutsutuista jättivät vastaamatta. Vastausosuudet ovat kuitenkin pysytelleet suunnilleen samanlaisina jo toistakymmentä vuotta ja siten vertailukelpoisuus varsinkin 2010-luvun kyselyissä lienee suhteellisen hyvällä tasolla.

Huumeiden käyttöä koskevat kysymykset ja osa asennekysymyksistä pohjautuu EMCDDA:n toimesta laadittuun mallilomakkeeseen, mikä mahdollistaa tietojen vertailun Euroopan maiden välillä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoraportissa käytetään vakiintuneita käsitteitä ja luokituksia. Tiedot kerätään koko maan tasolla.

Uusia huumeita on lisätty kyselylomakkeelle niiden markkinoille tulon myötä, esimerkiksi GHB/GBL vuonna 2006, MDPV vuonna 2010 ja metamfetamiini, synteettiset kannabinoidit ja synteettiset katinonit vuonna 2014.

Kyselyyn on vuodesta 2010 lähtien liitetty dopingaineiden käyttöä koskeva osio. Rakentava aikasarja on kansallisesti keskeinen instrumentti dopingaineiden kokeilun ja käytön seurantaan. Tältä osin tiedonkeruuta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö Nuorisotutkimusverkoston kautta.

Vuoden 2022 kyselyä rahoitti osin myös sosiaali- ja terveysministeriö.

Keskeisimmät kysymykset pysyvät samoina tiedonkeruusta toiseen. Näiden pysyvien osien lisäksi lomakkeelle voidaan kuitenkin lisätä vaihtuvia osia kulloiseenkin tiedontarpeeseen pohjautuen.

Vuoden 2022 tilaston erityiskysymykset

Vuoden 2022 kyselyyn lisättiin kysymyksiä koronapandemian vaikutuksesta huumeiden käyttöön ja hankintaan, huumeiden ensikokeilujen yhteydestä alkoholin käyttöön, kannabiksen käyttötilanteista sekä päihtyneenä ajamisesta. Lisäksi edellisen kerran vuonna 2014 kysytyt ilokaasun päihdekäyttöä koskevat kysymykset toistettiin vuonna 2022. Näitä tietoja (pl. ilokaasu) ei sisällytetty tilastoraporttiin vaan niistä raportoidaan myöhemmin.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1: Jotain huumetta käyttäneiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1992–2022, %

Liitetaulukko 2: Eri aineiden elinikäisprevalenssit 1992–2022, %

Liitetaulukko 3: Joidenkin aineiden vuosiprevalenssit 1992–2022, %

Liitetaulukko 4: Mielenpitoet eri päihteiden käytön aiheuttamista terveydellisistä tai muista riskeistä 1996–2022. Niiden osuus, joiden mielestä riski korkeintaan vähäinen, %

Liitetaulukko 5: Mielenpitoet joidenkin huumaavien aineiden hankinnan tai käytön rangaistavuudesta 1992–2022. Niiden osuus, joiden mielestä ei tulisi rankaista, %

Liitetaulukko 6: Kannabista pitäisi voida hankkia laillisesti 1998–2022, %

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake 2022

Liitetaulukko 1. Jotain huumetta käyttäneiden osuus sukupuolen ja iän mukaan 1992–2022, %

a) Elinikäisprevalenssi		1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kaikki		6	8	10	12	14	17	20	24	29
Sukupuoli										
	Miehet	7	11	12	14	16	21	25	28	37
	Naiset	4	6	8	11	12	14	15	20	21
Ikä										
	15–24 ¹	12	15	19	26	19	21	24	26	27
	25–34	11	16	19	20	26	37	39	45	47
	35–44	6	9	8	11	16	23	26	32	41
	45–69	1	2	3	5	6	6	10	12	18
Sukupuoli & ikä										
Miehet	15–24 ¹	16	17	20	28	21	20	25	30	28
	25–34	13	19	27	24	33	44	45	48	54
	35–44	8	13	8	11	18	31	33	41	49
	45–69	2	3	5	5	8	8	14	15	27
Naiset	15–24 ¹	8	12	18	23	18	22	23	23	24
	25–34	9	13	8	17	20	29	33	41	40
	35–44	3	4	9	11	14	14	19	24	32
	45–69	1	1	2	4	5	5	6	9	9

b) Vuosisprevalenssi		1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kaikki		1	2	3	3	4	5	6	8	9
Sukupuoli										
	Miehet	2	3	4	4	5	6	9	11	13
	Naiset	1	2	2	2	2	3	4	5	5
Ikä										
	15–24 ¹	6	9	12	12	9	13	16	15	16
	25–34	2	3	3	4	8	11	13	18	16
	35–44	1	1	1	1	2	2	5	7	11
	45–69	0	0	0	0	1	0	1	1	3
Sukupuoli & ikä										
Miehet	15–24 ¹	8	9	13	13	11	12	18	19	19
	25–34	3	4	5	5	11	16	20	23	21
	35–44	0	1	1	1	3	2	7	10	16
	45–69	0	0	0	0	1	0	2	2	5
Naiset	15–24 ¹	3	8	11	10	8	13	13	11	12
	25–34	1	2	1	2	4	6	5	12	11
	35–44	1	1	1	1	2	2	2	4	6
	45–69	0	0	0	0	0	0	1	1	0

c) Kuukausiprevalenssi		1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kaikki		0	1	1	1	1	1	2	3	4
Sukupuoli										
Miehet		0	1	1	2	2	2	4	5	6
Naiset		0	1	1	1	1	1	1	2	2
Ikä										
15–24 ¹		1	3	3	4	5	3	6	6	7
25–34		1	1	2	2	3	4	5	7	8
35–44		0	0	0	0	1	1	2	3	5
45–69		0	0	0	0	0	0	1	1	2
Sukupuoli & ikä										
Miehet	15–24 ¹	1	4	3	5	6	5	9	8	7
	25–34	1	1	3	3	5	6	9	10	10
	35–44	0	0	0	1	1	1	3	4	8
	45–69	0	0	0	0	0	0	1	2	4
Naiset	15–24 ¹	2	2	3	3	3	2	3	4	6
	25–34	0	1	1	1	1	1	2	5	5
	35–44	0	0	0	0	1	1	0	1	2
	45–69	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Puuttuvat vastaukset katsotaan ei-käyttäjiksi. Vuosien 1992 ja 1996 luvut ovat jossain kohdin jonkin verran korkeampia kuin aikaisemmin julkaistut, koska tässä on huomioitu, jos on ilmoittanut käyttökertojen lukumäärän sekä myös miten on vastannut 12 kuukauden ja 30 päivän käytön kysymyksiin.

¹ 18–24 v. vuonna 1992, 16–24 v. vuonna 1996.

Liitetaulukko 2. Eri aineiden elinikäisprevalenssit 1992–2022, %

	1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kannabis	5,6	7,9	9,7	12,0	13,3	16,9	19,4	23,6	28,5
Amfetamiini	0,3	0,9	1,1	2,0	2,1	2,1	3,0	4,3	6,9
Metamfetamiini	..	..	..	..	..	..	0,8	1,8	2,7
Ekstaasi/MDMA ¹	..	0,3	0,5	1,3	1,5	1,7	2,6	4,5	6,1
Kokaiini	0,2	0,3	0,7	0,6	1,0	1,5	1,7	2,9	5,3
GHB (gamma), GBL (lakka)	..	..	..	..	0,4	0,6	0,6	0,9	1,4
Katinonit (esim. MDPV, alfa-PVP) ²	..	..	..	..	..	0,1	0,4	0,6	0,8
LSD	0,2	0,6	0,5	0,8	1,0	0,9	1,3	2,7	3,4
Huumaavat sienet	0,3	0,2	0,3	0,7	0,9	1,5	2,2	3,3	5,3
Heroini ³	0,3	0,3	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,8
Buprenorfiini ⁴	..	..	..	..	0,6	0,8	0,8	1,3	1,8
Metadoni	..	..	..	..	..	0,2	0,1	0,3	0,4
Muut opioidit (esim. tramadoli, fentanyyli, kodeiini, oksikodoni, morfiini)	..	..	..	..	..	1,0	1,6	2,3	3,3
Synteettiset kannabinoidit (esim. JWH, jehova)	..	..	..	..	..	..	0,5	0,8	1,0
Rauhoittavat, uni- ja kipulääkkeet ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen ⁵	2,8	3,4	4,8	6,9	6,6	6,5	5,3	6,7	7,7
Liimat, liuottimet yms. aineet	0,7	1,1	2,1	1,8	1,7	1,8	2,2	2,4	2,0
Illokaasu	..	..	..	..	..	..	2,1	..	3,3
Dopingaineet	..	..	..	..	..	1,0	0,8	0,9	1,3

Puuttuvat vastaukset katsotaan ei-käyttäjiksi.

¹ Vuosina 1996–2018 kysyttiin pelkästään ekstaasia. ² Vuonna 2010 kysyttiin pelkästään MDPV:tä. ³ Vuosina 1992–2002 on kysytty 'heroiinia tai morfiinia', vuosina 2006–2022 pelkästään 'heroiinia'. ⁴ Vuonna 2006 kysyttiin samassa kysymyksessä: muita opioideja (esim. Subutexia). ⁵ Vuonna 2014 kysymys tarkennettiin koskemaan ainoastaan reseptilääkkeitä.

Liitetaulukko 3. Joidenkin aineiden vuosiprevalenssit 1992–2022, %

	1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kannabis	1	2	3	3	3	4	6	7	8
Amfetamiini	0	0	0	0	1	1	1	2	2
Ekstaasi/MDMA ¹	..	0	0	0	0	0	1	1	1
Kokaiini	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Rauhoittavat, uni- ja kipulääkkeet ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen ²	..	..	2	3	2	2	2	2	2

Puuttuvat vastaukset katsotaan ei-käyttäjiksi.

¹ Vuosina 1996–2018 kysyttiin pelkästään ekstaasia. ² Vuonna 2014 kysymys tarkennettiin koskemaan ainoastaan reseptilääkkeitä.

Liitetaulukko 4. Mielipiteet eri päihteiden käytön aiheuttamista terveydellisistä tai muista riskeistä 1996–2022. Niiden osuus, joiden mielestä riski korkeintaan vähäinen, %

	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kokeilee kannabista 1–2 kertaa	26	29	34	37	42	50	52	57
Juo humalaan ainakin kerran viikossa	30	24	25	19	18	15	16	15
Polttaa savukkeita yhden tai useamman askin päivässä	29	11	8	9	7	7	5	5
Käyttää kannabista säännöllisesti	4	4	5	5	9	13	15	20
Kokeilee heroiniä 1–2 kertaa	7	7	4	5	5	6	6	6

Kysymysteksti oli hieman erilainen 1996 lomakkeella kuin muina vuosina. 1996 kysyttiin: "Kuinka suureksi arvioitte ihmisten riskin vahingoittaa itseään fyysisesti ja/tai muilla tavoin, kun he tekevät seuraavia asioita?", kun taas muulloin kysymys on muotoiltu: "Kuinka suuri terveydellinen tai muu riski mielestäsi aiheutuu, jos ihmiset tekevät seuraavia asioita?"

Liitetaulukko 5. Mielipiteet joidenkin huumaavien aineiden hankinnan tai käytön rangaistavuudesta 1992–2022. Niiden osuus, joiden mielestä ei tulisi rankaista, %

	1992	1996	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Huumaavaa ainetta sisältävien sienten poimiminen	50	49	53	53	48	53	51	54	58
Alkoholin ja lääkkeiden seka-käyttö	54	47	46	48	43	42	43	51	57
Kannabiksen käyttö ¹	26	26	32	31	30	31	42	42	53
Kannabiskasvien kasvattaminen	10	11	15	15	16	19	24	25	33
Kokaiinin lähettäminen postitse	3	2	2	2	2	3	3	4	5

¹ "Hasiksen polttaminen" ennen vuotta 2014 ja "Kannabiksen polttaminen" vuonna 2014.

Liitetaulukko 6. Kannabista pitäisi voida hankkia laillisesti 1998–2022, %

	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Kyllä	11	11	10	10	15	18	24
Vain lääkekäyttöön	..	..	..	40	51	54	56
Ei	89	90	90	49	34	28	19

Vuodesta 2010 eteenpäin kysymys on muotoiltu: "Pitäisikö mielestäsi kannabista voida hankkia laillisesti?". Vastausvaihtoehdot ovat: "Kyllä, mihin tahansa tarkoitukseen", "Kyllä, mutta vain lääkekäyttöön", "Ei mihinkään tarkoitukseen". Aikaisemmissa kyselyissä kysymys on muotoiltu: "Pitäisikö mielestänne marihuanaa ja hasista voida osaa laillisesti" ja vastausvaihtoehdot olivat vain "Kyllä" tai "Ei".

Kirjaudu lomakkeelle osoitteessa
www.stat.fi/vastaa

Käyttäjätunnus

Salasana

Päihdetutkimus 2022 – vastaamalla vaikutat!

Kutsuimme sinut muutama viikko sitten osallistumaan päihteitä koskevaan tutkimukseemme. Mikäli olet jo vastannut siihen verkossa, kiitämme aktiivisuudestasi! **Jos et ole vielä ehtinyt vastata, se on nyt mahdollista myös paperilomakkeella.**

Tutkimustulokset antavat luotettavan kuvan päihteiden käytöstä ja niihin liittyvistä mielipiteistä vain, jos mahdollisimman moni tutkimukseen valittu vastaa. Aiempien tutkimustulosten mukaan esimerkiksi mielipiteet huumeiden käytön rangaistavuudesta ovat Suomessa melko jakautuneita. Osallistumalla kyselyyn voit kertoa oman näkemyksesi ja vaikuttaa tutkimuksen tuloksiin.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan **kolme 500 euron lahjakorttia** Verkkokauppaan (www.verkkokauppa.com).

Vastaa paperilomakkeella tai verkossa

Jos täytät tämän paperilomakkeen, palauta se 4.11.2022 mennessä oheisessa valmiiksi maksetussa kirjekuoressa Tilastokeskukseen.

Jos vastaat verkossa, löydät verkkolomakkeen osoitteen sekä henkilökohtaiset tunnuksesi tämän sivun oikeasta yläkulmasta.

Huolehdimme tietosuojastasi

Kyselyyn vastataan nimettömänä. Tilastokeskus poistaa aineistosta kaikki tunnistetiedot, ennen kuin se luovutetaan Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkijoille. Tulokset julkaistaan tilastoina ja taulukoina, joista ei voi tunnistaa yksittäisen henkilön vastauksia. Henkilötietojesi käsittelystä kerrotaan tarkemmin täällä: thl.fi/paihdetutkimus/tietosuoja

Lisätietoja tutkimuksesta ja tiedustelut

Saat lisätietoja kyselystä osoitteesta: www.thl.fi/paihdetutkimus

Voit ottaa meihin yhteyttä sähköpostitse: paihdetutkimus@stat.fi

Saat lisätietoja myös Tilastokeskuksen tiedonkeruusivuilta: www.stat.fi/paihdetutkimus

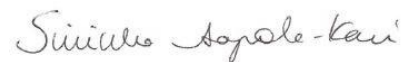
Kiitos yhteistyöstä!

Jussi Heino
osastopäällikkö
Tilastokeskus

Anu Muuri
osaston johtaja (vs.)
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos

Sinikka Aapola-Kari
tutkimusjohtaja
Nuorisotutkimusverkosto

Lomakkeen täyttöohje

Vastaa kysymyksiin valitsemalla (rasti ruutuun) se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa **sinun** tilannettasi tai mielipidettäsi. Valitse jokaisesta kohdasta vain yksi vastausvaihtoehto, ellei toisin pyydetä.

Jos kysymykseen sisältyy osia (a, b, c jne.), vastaa jokaiseen niistä erikseen. Joissakin kysymyksissä pyydetään lisäksi kirjoittamaan vastaus sille varattuun tilaan.

Jos kysymykseen merkitsemäsi vaihtoehdon jäljessä pyydetään siirtymään johonkin tiettyyn kysymykseen, välissä oleviin kysymyksiin ei tarvitse vastata. Tarkista kuitenkin, että olet siirtynyt oikeaan kysymykseen.

OHJE ALKOHOLIANNOSTEN LASKEMISEKSI

			Annoksia
KESKIOLUT TAI SIIDERI (n. 4,5 %)	Pullo	33 cl	1
	6 pulloa		6
	Tuoppi	50 cl	1.5
	4 tuoppia		6
VAHVA (IV) OLUT, VAHVA SIIDERI TAI LONG DRINK (n. 5,5 %)	Pullo	33 cl	1.2
	5 pulloa		6
	Tuoppi	50 cl	1.8
	3 tuoppia		5.5
PUNA-, VALKO- TAI KUOHUVIINI (8–14 %)	Lasi	12 cl	1
	Iso lasi	24 cl	2
	½ pulloa	37 cl	3
	Pullo	75 cl	6
VÄKEVÄ VIINI (15–22 %)	Pieni lasi	8 cl	1
	½ pulloa	25 cl	3
	Pieni pullo	50 cl	6
	Pullo	75 cl	9
VÄKEVÄT JUOMAT (Yli 22 %)	Ravintola-annos	4 cl	1
	½ pulloa	25 cl	6
	Pullo	50 cl	13
	Pullo	70 cl	19

Jos käyttämäsi alkoholijuoma ei kuulu mihinkään edellä mainituista, vertaa sen likimääräistä vahvuutta esitettyihin juomiin ja arvioi annosmäärä sen perusteella.

1. Mikä on sukupuolesi?

- 1 Mies
 2 Nainen
 3 Muu

2. Minä vuonna olet syntynyt?

____|____|____|____|

3. Mikä on pääasiallinen asuinpaikkasi?

- 1 Pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen)
 2 Muu yli 100 000 asukkaan kaupunki
 3 50 000–100 000 asukkaan kaupunki
 4 Pienempi kaupunki
 5 Maaseudun asutuskeskus tai taajama
 6 Muu maaseutu

4. Mitkä ovat perhesuhteesi? Oletko:

- 1 Naimaton
 2 Avoliitossa
 3 Naimisissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa
 4 Eronnut tai asumuserossa
 5 Leski

5. Keitä asuu kanssasi samassa taloudessa?

- 1 Asun yksin → Siirry kysymykseen 7.
 2 Asun perheeni kanssa
 3 Asun muiden henkilöiden kanssa

6. Asuuko kanssasi omia tai puolisosia alaikäisiä lapsia?

- 1 Kyllä
 2 Ei

7. Mikä on peruskoulutuksesi?

- 1 Osa kansa- tai peruskoulua tai vähemmän
 2 Kansakoulu tai kansalaiskoulu
 3 Peruskoulu tai keskikoulu
 4 Ylioppilastutkinto

8. Mikä on ammattikoulutuksesi?

- 1 Ammattikoulu
 2 Ammatillinen opisto
 3 Ammattikorkeakoulu tai muu alempi korkeakoulututkinto
 4 Ylempi korkeakoulututkinto
 5 Akateeminen jatkotutkinto
 6 Ei mikään näistä

9. Poltatko savukkeita, sikareita tai piippua?

- 1 Kyllä, päivittäin
 2 Kyllä, lähes päivittäin
 3 Kyllä, poltan silloin tällöin
 4 Olen polttanut aiemmin, mutta olen lopettanut
 5 En ole polttanut koskaan

10. Käytätkö seuraavia tuotteita:

	Kyllä, päivittäin tai lähes päivittäin	Kyllä, käytän silloin tällöin	Olen käyttänyt aiemmin, mutta olen lopettanut	Olen kokeillut muutaman kerran	En ole koskaan kokeillut tai käyttänyt
a) nuuskaa?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) sähkösavukkeita tai vastaavia vaporisaattoreita (esim. "vape pen")?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
c) nikotiinipusseja?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
d) kuumennettavaa tupakkatuotetta?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
e) nikotiinikorvaushoitoa (esim. laastari tai purukumi)?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

Jos et ole koskaan käyttänyt mitään kysymyksessä 10 mainituista tuotteista, siirry kysymykseen 14.

11. Minkä vahvuista nuuskaa yleensä käytät (tai käytit ennen lopettamista)?

- 1 En käytä nuuskaa
 2 Normaalialia
 3 Vahvaa
 4 Erittäin vahvaa
 5 En tiedä

12. Minkä vahvuisia nikotiinipusseja yleensä käytät (tai käytit ennen lopettamista)?

- 1 En käytä nikotiinipusseja
 2 Enintään 4 mg/g nikotiinia sisältäviä pusseja
 3 Enemmän kuin 4 mg/g nikotiinia sisältäviä pusseja
 4 En tiedä

13. Ovatko käyttämäsi sähkösavukkeet tai vaporisaattorit (esim. ”vape pen”) sisältäneet:

Jos et ole koskaan käyttänyt sähkösavukkeita, siirry kysymykseen 14.

	Aina tai useimmiten	Joskus	Ei koskaan	En tiedä
a) nikotiinia?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) jotain muuta vaikuttavaa ainetta, mitä?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

Alkoholin käyttö

14. Oletko joskus nauttinut jotain alkoholijuomaa?

Alkoholijuomia ovat mm. keskiolut, vahva olut, siideri, long drink -juomat, viinit ja väkevät alkoholijuomat. Älä laske alkoholijuomaksi enintään 2,8 % alkoholia sisältäviä juomia kuten esim. ykkösolutta.

- Kyllä, viimeisten 30 päivän aikana
- Kyllä, viimeisten 12 kuukauden aikana
- Kyllä joskus, mutta en viimeisten 12 kuukauden aikana
- En koskaan → Siirry kysymykseen 20.

15. Kuinka usein juot alkoholijuomia?

- 4 kertaa viikossa tai useammin
- 2–3 kertaa viikossa
- 2–4 kertaa kuukaudessa
- Noin kerran kuukaudessa tai harvemmin
- Harvemmin kuin kerran vuodessa → Siirry kysymykseen 19.

16. Kuinka monta annosta alkoholia tavallisesti juot niinä päivinä, jolloin käytät alkoholia?

Katso ohjeet annosten laskemiseksi lomakkeen sivulta 2.

- 1–2 annosta
- 3–4 annosta
- 5–6 annosta
- 7–9 annosta
- 10 annosta tai enemmän

17. Kuinka usein juot kerralla... jos olet nainen: neljä annosta tai enemmän?

jos olet mies: kuusi annosta tai enemmän?

Katso ohjeet annosten laskemiseksi lomakkeen sivulta 2. Jos olet muunsukupuolinen, voit valita itse, kumman annosmäärän mukaan vastaat kysymykseen.

- Vähintään 4 kertaa viikossa
- 2–3 kertaa viikossa
- Noin kerran viikossa
- 1–3 kertaa kuukaudessa
- 3–10 kertaa vuodessa
- 1–2 kertaa vuodessa
- Harvemmin tai en koskaan

18. Kuinka monta annosta joit sinä päivänä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana, jolloin joit eniten alkoholia (olutta, siideriä, viiniä, väkeviä tai mitä tahansa alkoholijuomaa)?

Katso ohjeet annosten laskemiseksi lomakkeen sivulta 2.

- 1 Join _____ annosta
- 2 En ole juonut alkoholia viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana

19. Oletko ollut humalassa, ja jos olet, minkä ikäisenä olit ensimmäisen kerran humalassa?

- 1 Olin _____ vuoden ikäinen
- 2 En ole koskaan ollut humalassa

Seuraavat kysymykset koskevat erilaisia huumeisiin ja muihin päihteisiin liittyviä asioita. Pyydämme sinua ottamaan niihin kantaa.

20. Ovatko huumeet mielestäsi ongelma:

	Ei lainkaan ongelma	Vähäinen ongelma	Kohtalainen ongelma	Suuri ongelma
a) maassamme?	1 <input type="text"/>	2 <input type="text"/>	3 <input type="text"/>	4 <input type="text"/>
b) asuinalueellasi?	1 <input type="text"/>	2 <input type="text"/>	3 <input type="text"/>	4 <input type="text"/>

21. Pelkäätkö joutuvasi väkivallan kohteeksi muiden ihmisten huumeiden käytön vuoksi?

- 1 Kyllä
- 2 En
- 3 Vaikea sanoa

22. Pitäisikö huumeiden käytöstä mielestäsi rangaista? Jos kyllä, millä tavalla?

- 1 Ei pitäisi rangaista
- 2 Kyllä, sakkorangaistuksella
- 3 Kyllä, vankeusrangaistuksella
- 4 Kyllä, muulla tavalla, miten? _____

23. Mitä mieltä olet seuraavista asioista?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
a) Huumeita voi käyttää myös sellaisella kohtuullisella tavalla, josta ei aiheudu ongelmia	1 <input type="text"/>	2 <input type="text"/>	3 <input type="text"/>	4 <input type="text"/>	5 <input type="text"/>
b) Marihuanan ja hasiksen käyttö tulisi olla sallittua	1 <input type="text"/>	2 <input type="text"/>	3 <input type="text"/>	4 <input type="text"/>	5 <input type="text"/>

24. Jotkut huumausainepoliittiset toimenpiteet ovat herättäneet keskustelua ja väittelyä. Mitä mieltä olet seuraavista toimenpiteistä tai palveluista?

	Pidän täysin hyväksyttävänä	Pidän osittain hyväksyttävänä	En hyväksy	Vastustan ehdottomasti	En osaa sanoa
a) Huumeiden käyttäjille tarkoitetut terveysneuvontapisteet (joissa voi vaihtaa käytetyt ruiskut ja neulat puhtaisiin välineisiin)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) Korvaavien lääkkeiden (metadoni, buprenorfiini) käyttö opioidiriippuvaisten hoidossa	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
c) Huumeiden käyttäjille tarkoitetut käyttöhuoneet (yliannosten vähentämiseksi ja käytön ehkäisemiseksi julkisilla paikoilla)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
d) Huumausaineen anonyymi testausmahdollisuus laboratoriossa (myrkytystapausten välttämiseksi)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
e) Naloksonin (vasta-aine opiaattien yliannostukseen) jakaminen käyttäjille ja heidän lähipiirilleen	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
f) Huumetestit työpaikoilla	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
g) Poliisin oikeus esiintyä huumeiden ostajana (ns. valeosto-oikeus)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

25. Kuinka suuri terveydellinen tai muu riski mielestäsi aiheutuu, jos ihmiset tekevät seuraavia asioita?

	Ei lainkaan riskiä	Vähäinen riski	Kohtalainen riski	Suuri riski
a) Polttavat yhden tai useampia askeja savukkeita päivässä	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) Juovat itsensä humalaan ainakin kerran viikossa	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
c) Kokeilevat kannabista kerran tai kaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
d) Käyttävät kannabista säännöllisesti	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
e) Kokeilevat ekstaasia kerran tai kaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
f) Käyttävät ekstaasia säännöllisesti	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
g) Kokeilevat amfetamiinia kerran tai kaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
h) Käyttävät amfetamiinia säännöllisesti	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
i) Kokeilevat heroiniä kerran tai kaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
j) Käyttävät heroiniä säännöllisesti	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
k) Käyttävät reseptilääkkeitä väärin kerran tai kaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
l) Käyttävät reseptilääkkeitä väärin säännöllisesti	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

26. Tulisiko seuraavista teoista mielestäsi rangaista vai ei?

	Ei tulisi rangaista	Tulisi rangaista
a) Kannabiksen käyttö	1 ☐	2 ☐
b) Alkoholin ja lääkkeiden sekakäyttö	1 ☐	2 ☐
c) Lääkkeiden ostaminen katukaupasta	1 ☐	2 ☐
d) Kannabiskasvien kasvattaminen	1 ☐	2 ☐
e) Huumaavaa ainetta sisältävien sienien poimiminen	1 ☐	2 ☐
f) Huumeiden hankkiminen internetistä	1 ☐	2 ☐
g) Kokaiinin lähettäminen postitse	1 ☐	2 ☐

27. Pitäisikö mielestäsi kannabista voida hankkia laillisesti?

- 1 Kyllä, mihin tahansa tarkoitukseen
- 2 Kyllä, mutta vain lääkekäyttöön
- 3 Ei mihinkään tarkoitukseen → Siirry kysymykseen 29.

28. Mistä ja millä tavalla kannabista pitäisi voida hankkia?

	Kyllä	Ei
a) Ostamalla mistä tahansa kaupasta tai kioskista	1 ☐	2 ☐
b) Ostamalla erikoismyymälästä tai Alkosta	1 ☐	2 ☐
c) Ostamalla apteekista ilman reseptiä	1 ☐	2 ☐
d) Ostamalla apteekista lääkärin määräämällä reseptillä	1 ☐	2 ☐
e) Ostamalla internetistä	1 ☐	2 ☐
f) Osuuskuntaviljelyn (kannabisklubi) jäsenyyden kautta	1 ☐	2 ☐
g) Kasvattamalla itse	1 ☐	2 ☐
h) Muuten, miten? _____	1 ☐	2 ☐

29. Jos huumeiden käyttö ei olisi laitonta, olisitko kiinnostunut kokeilemaan tai käyttämään:

	Kyllä, käyttämään	Kyllä, kokeilemaan	En	En osaa sanoa
a) hasista tai marihuanaa?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) ekstaasia?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
c) psykedeelejä (esim. LSD, psilosybiinisienet, ayahuasca)?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
d) heroinia?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

30. Tunnetko henkilökohtaisesti ihmisiä, jotka käyttävät huumeita?

- 1 Kyllä
2 En

31. Onko sinulle tarjottu joko ilmaiseksi tai ostettavaksi jotain huumausainetta?

- 1 Kyllä
2 Ei → Siirry kysymykseen 33.

32. Kuinka monta kertaa viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana sinulle on tarjottu jotain huumausainetta Suomessa:

	Ei kertaakaan	1–2 kertaa	3–5 kertaa	6–9 kertaa	10 kertaa tai enemmän
a) ilmaiseksi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) ostettavaksi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

33. Kuvitellaan, että haluaisit hankkia seuraavia aineita. Kuinka vaikeaa tai helppoa sinun olisi saada hankituksi 24 tunnin sisällä:

	Mahdotonta	Melko vaikeaa	Melko helppoa	Hyvin helppoa	En osaa sanoa
a) kannabista?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) muuta huumausainetta?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
c) huumaavia lääkkeitä (esim. opioideja tai bentsodiatsepiineja)?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
d) dopingaineita?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

34. Oletko joskus kokeillut tai käyttänyt jotain huumausainetta (kuten hasista, marihuanaa, amfetamiinia, heroiniä tai muita vastaavia aineita)?

- 1 Kyllä
2 En → Siirry sivulle 17 kysymykseen 54.

35. Oletko joskus elämäsi aikana kokeillut tai käyttänyt seuraavia aineita ja jos olet, minkä ikäisenä kokeilit ensimmäisen kerran ja minkä ikäisenä viimeksi käytit:

Laita rasti ruutuun kaikkien niiden aineiden kohdalla, joita olet kokeillut tai käyttänyt ja kirjoita ikä viivalle.

	Kyllä	Ikä ensimmäisellä kerralla	Ikä viime kerralla
a) hasista ("hasaa", "laattaa", "lätäkää")?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
b) marihuanaa ("kukkaa", "ruohoa", "maria")?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
c) amfetamiinia?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
d) metamfetamiinia?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
e) heroiniä?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
f) buprenorfiinia (Subutex, Suboxone, Temgesic) muutoin kuin korvaushoidossa?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
g) metadonia muutoin kuin korvaushoidossa?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
h) muita opioideja huumeena (esim. tramadoli, fentanyl, kodeiini, oksikodoni, morfiini)?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
i) kokaiinia tai crackia?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
j) releviiniä?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
k) LSD:tä?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
l) ekstaasia/MDMA:ta?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
m) GHB:tä ("gammaa") tai GBL:ää ("lakkaa")?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
n) MDPV:tä, alfa-PVP:tä tai muita synteettisiä katinoneja?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
o) synteettisiä kannabinoideja ("JWH:ta", "jehovaa")?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
p) huumaavia sieniä?	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
q) muuta ainetta, mitä? _____	☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana

36. Olitko alkoholin vaikutuksen alaisena, kun kokeilit ensimmäisen kerran:

	Kyllä	En	En ole kokeillut kyseistä ainetta
a) kannabista?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
b) amfetamiinia?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
c) kokaiinia?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
d) ekstaasia/MDMA:ta?	1 ☐	2 ☐	3 ☐

37. Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana kokeillut tai käyttänyt jotain huumausainetta?

- 1 Kyllä
2 En → Siirry kysymykseen 54.

38. Mitä aineita olet kokeillut tai käyttänyt viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

Laita rasti ruutuun kaikkien niiden aineiden kohdalla, joita olet kokeillut tai käyttänyt.

	Kyllä
a) Hasista ("hasaa", "laattaa", "lätää")?	☐
b) Marihuanaa ("kukkaa", "ruohoa", "maria")?	☐
c) Amfetamiinia?	☐
d) Metamfetamiinia?	☐
e) Heroiinia?	☐
f) Buprenorfiinia (Subutex, Suboxone, Temgesic) muutoin kuin korvaushoidossa?	☐
g) Metadonia muutoin kuin korvaushoidossa?	☐
h) Muita opioideja huumeena (esim. tramadoli, fentanyl, kodeiini, oksikodoni, morfiini)?	☐
i) Kokaiinia tai crackia?	☐
j) Releiviiniä?	☐
k) LSD:tä?	☐
l) Ekstaasia/MDMA:ta?	☐
m) GHB:tä ("gammaa") tai GBL:ää ("lakkaa")?	☐
n) MDPV:tä, alfa-PVP:tä tai muita synteettisiä katinoneja?	☐
o) Synteettisiä kannabinoideja ("JWH:ta", "jehovaa")?	☐
p) Huumaavia sieniä?	☐
q) Muuta ainetta, mitä? _____	☐

39. Mistä olet saanut tai hankkinut käyttämäsi huumeet viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

	Aina tai useimmiten	Joskus	En koskaan
a) Ystäviltä tai ystävien ystäviltä	1 ☐	2 ☐	3 ☐
b) Tutuilta diilereiltä	1 ☐	2 ☐	3 ☐
c) Kadulta/festareilta/klubeilta (ennalta tuntemattomilta diilereiltä)	1 ☐	2 ☐	3 ☐
d) Darknet-kauppapaikasta	1 ☐	2 ☐	3 ☐
e) Avoimesta verkosta (ei darknet-kauppapaikoista)	1 ☐	2 ☐	3 ☐
f) Sosiaalisen median sovellusten (esim. WhatsApp, Facebook, Snapchat, Instagram, Tinder jne.) kautta myyville diilereiltä/ystäviltä	1 ☐	2 ☐	3 ☐
g) Valmistamalla tai kasvattamalla itse	1 ☐	2 ☐	3 ☐
h) Muualta	1 ☐	2 ☐	3 ☐

40. Miten koronapandemia on vaikuttanut huumeiden käyttösi ja siihen, miten olet saanut hankittua niitä?

	lisääntynyt	pysynyt ennallaan	vähentynyt	En osaa sanoa
a) Pandemian aikana huumeiden käyttöni on	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) Käyttämieni huumeiden saatavuus on pandemian aikana	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

41. Oletko viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana kokeillut tai käyttänyt jotain huumausainetta?

- 1 Kyllä
2 En → Siirry kysymykseen 43.

42. Mitä aineita olet kokeillut tai käyttänyt ja kuinka monena päivänä viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

Laita rasti ruutuun kaikkien niiden aineiden kohdalla, joita olet kokeillut tai käyttänyt ja kirjoita päivien määrä viivalle.

	Kyllä	
a) Hasista ("hasaa", "laattaa", "lätkeä")?	☐	→ ___ päivänä
b) Marihuanaa ("kukkaa", "ruohoa", "maria")?	☐	→ ___ päivänä
c) Amfetamiinia?	☐	→ ___ päivänä
d) Metamfetamiinia?	☐	→ ___ päivänä
e) Heroiinia?	☐	→ ___ päivänä
f) Buprenorfiinia (Subutex, Suboxone, Temgesic) muutoin kuin korvaushoidossa?	☐	→ ___ päivänä
g) Metadonia muutoin kuin korvaushoidossa?	☐	→ ___ päivänä
h) Muita opioideja huumeena (esim. tramadoli, fentanyl, kodeiini, oksikodoni, morfiini)?	☐	→ ___ päivänä
i) Kokaiinia tai crackia?	☐	→ ___ päivänä
j) Releiviiniä?	☐	→ ___ päivänä
k) LSD:tä?	☐	→ ___ päivänä
l) Ekstaasia/MDMA:ta?	☐	→ ___ päivänä
m) GHB:tä ("gammaa") tai GBL:ää ("lakkaa")?	☐	→ ___ päivänä
n) MDPV:tä, alfa-PVP:tä tai muita synteettisiä katinoneja?	☐	→ ___ päivänä
o) Synteettisiä kannabinoideja ("JWH:ta", "jehovaa")?	☐	→ ___ päivänä
p) Huumaavia sieniä?	☐	→ ___ päivänä
q) Muuta ainetta, mitä? _____	☐	→ ___ päivänä

43. Kuinka usein viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana olet käyttänyt hasista tai marihuanaa?

- 1 Päivittäin
 2 Vähintään kerran viikossa
 3 1–3 kertaa kuukaudessa
 4 3–10 kertaa vuodessa
 5 1–2 kertaa vuodessa
 6 En ole käyttänyt viimeisten 12 kuukauden aikana → Siirry kysymykseen 54.

44. Onko kannabiksen käyttösi:

- 1 enimmäkseen viihdekäyttöä
 2 enimmäkseen lääkekäyttöä
 3 yhtä paljon molempia?

45. Mistä olet saanut tai hankkinut käyttämäsi kannabiksen viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

	Aina tai useimmiten	Joskus	En koskaan
a) Olen ostanut sen	1 ☐	2 ☐	3 ☐
b) Joku on tarjonnut minulle	1 ☐	2 ☐	3 ☐
c) Olen kasvattanut sen itse	1 ☐	2 ☐	3 ☐
d) Olen tuonut sen ulkomailta	1 ☐	2 ☐	3 ☐
e) Muulta, mistä? _____	1 ☐	2 ☐	3 ☐

46. Kuinka usein nautit käyttämäsi kannabiksen:

	Aina tai useimmiten	Joskus	En koskaan
a) polttamalla?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
b) höyrystämällä sähkösavukkeella tai sähkösavukkeen tapaisella vaporisaattorilla (esim. "vape pen")?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
c) höyrystämällä muulla vaporisaattorilla?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
d) syömällä tai juomalla?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
e) muulla tavalla, millä? _____	1 ☐	2 ☐	3 ☐

47. Milloin tavallisimmin käytät kannabista? Valitse vain yksi vaihtoehto.

- 1 Arkipäivisin
 2 Viikonloppuisin
 3 Sekä arkisin että viikonloppuisin

48. Mihin vuorokaudenaikaan tavallisimmin käytät kannabista? Valitse vain yksi vaihtoehto.

- 1 Aamulla tai aamupäivällä
 2 Iltapäivällä
 3 Illalla
 4 Yöllä
 5 Minä tahansa vuorokauden aikana

49. Millaisessa tilanteessa tavallisimmin käytät kannabista? Valitse vain yksi vaihtoehto.

- 1 Kun kotonani käy vieraita tai vierailen itse jonkun luona
 2 Kun on jotain juhlittavaa
 3 Ajanvietteen, pelin, harrastuksen tai muun puuhan yhteydessä
 4 Huvittelun ja bilettämisen yhteydessä
 5 Käyttötilanne ei ole mitenkään erityinen
 6 Muu, mikä? _____

50. Liittykö edellä valitsemaasi tilanteeseen alkoholin käyttöä? Valitse vain yksi vaihtoehto.

- 1 Aina tai useimmiten
 2 Joskus
 3 Ei koskaan

51. Missä paikassa tavallisimmin käytät kannabista? Valitse vain yksi vaihtoehto.

- 1 Omassa kodissa tai pihalla
 2 Toisen kodissa tai pihalla
 3 Anniskelupaikassa (ravintola, baari, terassi jne.)
 4 Festareilla tai muussa tapahtumassa
 5 Kadulla, puistossa, rannalla tms.
 6 Autossa tai muussa ajoneuvossa
 7 Muualla, missä? _____

52. Kun käytät kannabista, keitä ihmisiä on tavallisesti läsnä? Voit valita tarvittaessa useita vaihtoehtoja.

- 1 Puoliso, avopuoliso tai seurustelukumppani
 2 Muita perheenjäseniä tai sukulaisia
 3 Työ- tai opiskelukavereita
 4 Muita ystäviä tai tuttaviam
 5 Tuntemattomia ihmisiä
 6 Ei ketään muita kuin minä

53. Kuinka usein:

	Ei koskaan	Harvoin	Silloin tällöin	Melko usein	Hyvin usein
a) olet käyttänyt kannabista aamulla ennen puoltapäivää?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) olet käyttänyt kannabista yksin ollessasi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
c) sinulla on ollut vaikeuksia muistamisessa, kun olet käyttänyt kannabista?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
d) ystäväsi tai perheenjäsenesi ovat kehottaneet sinua vähentämään kannabiksen käyttöäsi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
e) olet yrittänyt vähentää tai lopettaa kannabiksen käyttöäsi ja epäonnistunut siinä?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
f) sinulla on ollut kannabiksen käytöstäsi johtuvia ongelmia (riita, tappelu, onnettomuus, huono koulumenestys tms.)?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

KAIKKI JATKAVAT TÄSTÄ

54. Tunnetko henkilökohtaisesti ketään kannabiksen kasvattajaa?

- 1 Kyllä
2 En

55. Oletko itse kasvattanut kannabista?

- 1 En koskaan → Siirry kysymykseen 57.
2 Kyllä joskus, mutta en viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana
3 Kyllä, viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana

56. Minkä ikäisenä kasvatit kannabista ensimmäisen kerran?

____-vuotiaana

Lääkkeiden ei-lääkinnällinen käyttö

Lääkkeillä tarkoitetaan ainoastaan reseptillä saatavia lääkkeitä, muun muassa unilääkkeitä, rauhoittavia lääkkeitä tai vahvoja kipulääkkeitä. Lääkkeiden käyttöä ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen on esimerkiksi lääkkeen käyttäminen ilman lääkärin määräästä, suurempina annoksina tai eri tarkoituksiin kuin on määrätty.

57. Oletko joskus kokeillut tai käyttänyt lääkkeitä ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen? Jos olet, minkä ikäisenä kokeilit ensimmäisen kerran ja minkä ikäisenä käytit viimeksi? Kirjoita ikä viivalle.

- 1 Kyllä → Kokeilin ensimmäisen kerran ____ -vuotiaana. → Käytin viimeksi ____ -vuotiaana.
2 En → Siirry kysymykseen 72.

58. Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana kokeillut tai käyttänyt lääkkeitä ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen?

- 1 Kyllä
2 En → Siirry kysymykseen 72.

59. Oletko viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana kokeillut tai käyttänyt lääkkeitä ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen?

- 1 Kyllä
2 En

Bentsodiatsepiinien ei-lääkinnällinen käyttö

Seuraavat kysymykset koskevat esimerkiksi unilääkkeinä tai rauhoittavina lääkkeinä käytettävien bentsodiatsepiinien (kuten Diapam, Oxepam, Tenox, Xanor, Temesta tai Dormicum) ei-lääkinnällistä käyttöä.

60. Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana kokeillut tai käyttänyt bentsodiatsepiineja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen? Jos olet, minkä ikäisenä kokeilit ensimmäisen kerran? Kirjoita ikä viivalle.

- 1 Kyllä → Kokeilin ensimmäisen kerran ____ -vuotiaana.
2 En → Siirry kysymykseen 66.

61. Kuinka usein olet käyttänyt bentsodiatsepiineja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

- 1 4 kertaa viikossa tai useammin
2 2–3 kertaa viikossa
3 2–4 kertaa kuukaudessa
4 Kerran kuukaudessa tai harvemmin

62. Oletko viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana kokeillut tai käyttänyt bentsodiatsepiineja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen?

- 1 Kyllä
2 En → Siirry kysymykseen 64.

63. Kuinka monena päivänä olet käyttänyt bentsodiatsepiineja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

Käytin ____ päivänä

64. Viimeksi kun käytit bentsodiatsepiineja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen, millä tavoin sait tai hankit ne?

- 1 Apteekista henkilökohtaisella reseptillä
2 Apteekista väärennetyllä reseptillä
3 Puolisolta, ystävältä tai muulta läheiseltä
4 Ostamalla katukaupasta tai muulta vieraalta henkilöltä
5 Tilaamalla internetistä (ilman reseptiä)
6 Muualta, mistä? _____

65. Oletko käyttänyt bentsodiatsepiineja päihtyäksesi?

- 1 Kyllä
2 En

Opioidien ei-lääkinnällinen käyttö

Seuraavat kysymykset koskevat kipulääkkeinä käytettävien opioidien (kuten Tramadol, Panacod tai Oxynorm) ei-lääkinnällistä käyttöä.

66. Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana kokeillut tai käyttänyt opioideja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen? Jos olet, minkä ikäisenä kokeilit ensimmäisen kerran? Kirjoita ikä viivalle.

- 1 Kyllä → Kokeilin ensimmäisen kerran ____ -vuotiaana.
2 En → Siirry kysymykseen 72.

67. Kuinka usein olet käyttänyt opioideja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

- 1 4 kertaa viikossa tai useammin
2 2–3 kertaa viikossa
3 2–4 kertaa kuukaudessa
4 Kerran kuukaudessa tai harvemmin

68. Oletko viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana kokeillut tai käyttänyt opioideja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen?

- 1 Kyllä
2 En → Siirry kysymykseen 70.

69. Kuinka monena päivänä olet käyttänyt opioideja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

Käytin ____ päivänä

70. Viimeksi kun käytit opioideja ei-lääkinnälliseen tarkoitukseen, millä tavoin sait tai hankit ne?

- 1 Apteekista henkilökohtaisella reseptillä
2 Apteekista väärennetyllä reseptillä
3 Puolisolta, ystävältä tai muulta läheiseltä
4 Ostamalla katukaupasta tai muulta vieraalta henkilöltä
5 Tilaamalla internetistä (ilman reseptiä)
6 Muualta, mistä? _____

71. Oletko käyttänyt opioideja päihtyäksesi?

- 1 Kyllä
2 En

Muut aineet

72. Oletko joskus kokeillut tai käyttänyt seuraavia aineita päihtymistarkoituksessa:

		Kyllä		En
a) liimoja, tinneriä, liuottimia tai muita vastaavia aineita?	1	☐	2	☐
b) ilokaasua?	1	☐	2	☐

Jos vastasit sekä a- että b-kohtaan EN, siirry kysymykseen 75.

73. Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana kokeillut tai käyttänyt päihtymistarkoituksessa:

		Kyllä		En
a) liimoja, tinneriä, liuottimia tai muita vastaavia aineita?	1	☐	2	☐
b) ilokaasua?	1	☐	2	☐

74. Oletko viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana kokeillut tai käyttänyt päihtymistarkoituksessa:

		Kyllä		En
a) liimoja, tinneriä, liuottimia tai muita vastaavia aineita?	1	☐	2	☐
b) ilokaasua?	1	☐	2	☐

Eri aineiden samanaikainen käyttö

Samanaikaisella käytöllä tarkoitetaan kahden tai useamman aineen käyttöä yhdessä tai peräkkäin lyhyen ajan sisällä (esimerkiksi yhden päivän aikana). Kysymyksessä 35 on lueteltu tässä osiossa tarkoitettuja huumausaineita. Lääkkeillä tarkoitetaan esimerkiksi unilääkkeinä tai rauhoittavina lääkkeinä käytettäviä bentsodiatsepiineja (esim. Diapam, Oxepam, Tenox, Xanor), kipulääkkeinä käytettäviä opioideja (esim. Tramadol, Panacod, Oxynorm) sekä muita keskushermostoon vaikuttavia reseptilääkkeitä.

75. Oletko käyttänyt vähintään kahta eri ainetta samanaikaisesti (esimerkiksi alkoholia ja lääkkeitä, huumausaineita ja alkoholia, kahta eri huumausainetta/lääkettä)?

- 1 En koskaan → Siirry kysymykseen 77.
- 2 Kyllä joskus, mutta en viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana → Siirry kysymykseen 77.
- 3 Kyllä, viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana

76. Kuinka usein viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana olet käyttänyt:

		Vähintään kerran viikossa	1–3 kertaa kuukaudessa	3–10 kertaa vuodessa	1–2 kertaa vuodessa	En kertaakaan
a) lääkkeitä samanaikaisesti alkoholin kanssa?	1	☐	2	☐	3	☐
b) lääkkeitä samanaikaisesti huumausaineiden kanssa?	1	☐	2	☐	3	☐
c) hasista tai marihuanaa samanaikaisesti alkoholin kanssa?	1	☐	2	☐	3	☐
d) muita huumausaineita samanaikaisesti alkoholin kanssa?	1	☐	2	☐	3	☐
e) kahta tai useampaa huumausainetta samanaikaisesti?	1	☐	2	☐	3	☐
f) lääkkeitä, alkoholia ja huumeita samanaikaisesti?	1	☐	2	☐	3	☐

Dopingaineet

Dopingaineilla tarkoitetaan lihasmassan lisäämiseksi, urheilusuorituksen parantamiseksi ja/tai ulkonäön muokkaamiseksi otettuja anabolisia steroideja, testosteronia ja näiden johdannaisia, kasvuhormoneja, kasvutekijöitä, beeta2-agonisteja, istukkahormoneja ja antiestrogeeneja.

77. Mitä mieltä olet seuraavista asioista?

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
a) Dopingaineita voi käyttää myös sellaisella kohtuullisella tavalla, josta ei aiheudu ongelmia	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
b) Dopingin käyttö pitäisi säätää Suomessa lailla rangaistavaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

78. Kuinka suuri terveydellinen tai muu riski mielestäsi aiheutuu, jos ihmiset tekevät seuraavia asioita?

	Ei lainkaan riskiä	Vähäinen riski	Kohtalainen riski	Suuri riski
a) Kokeilevat anabolisia steroideja kerran tai kaksi	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) Käyttävät anabolisia steroideja säännöllisesti	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

79. Oletko joskus elämäsi aikana kokeillut tai käyttänyt dopingaineita liikuntasuorituksen, voiman tai ulkonäön parantamiseen?

- 1 Kyllä
 2 En → Siirry kysymykseen 84.

80. Oletko joskus elämäsi aikana kokeillut tai käyttänyt seuraavia aineita (ei lääkärin sinulle määräämiä) ja jos olet, minkä ikäisenä kokeilit ensimmäisen kerran ja minkä ikäisenä viimeksi käytit?

Laita rasti ruutuun kaikkien niiden aineiden kohdalla, joita olet kokeillut tai käyttänyt ja kirjoita ikä viivalle.

	Kyllä	Ikä ensimmäisellä kerralla	Ikä viime kerralla
a) Testosteronia tai testosteronijohdannaisia	1 ☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
b) Anabolisia steroideja	1 ☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
c) Kasvuhormonia tai kasvutekijöitä	1 ☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
d) Klenbuterolia	1 ☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
e) Efedriiniä	1 ☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana
f) Muuta dopingainetta, mitä? _____	1 ☐	→ ____-vuotiaana	→ ____-vuotiaana

81. Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana kokeillut tai käyttänyt seuraavia aineita (ei lääkärin sinulle määräämiä)?

	Kyllä	En
a) Testosteronia tai testosteronijohdannaisia	1 ☐	2 ☐
b) Anabolisia steroideja	1 ☐	2 ☐
c) Kasvuhormonia tai kasvutekijöitä	1 ☐	2 ☐
d) Klenbuterolia	1 ☐	2 ☐
e) Efedriiniä	1 ☐	2 ☐
f) Muuta dopingainetta, mitä? _____	1 ☐	2 ☐

82. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten dopingaineiden käyttötapaasi?

- 1 Kertakokeilu
- 2 Kuuriluontoista (käytössä taukoja)
- 3 Jatkuvaa (käytössä ei taukoja)
-

83. Mihin tarkoitukseen ensisijaisesti käytät (tai aiemmin käytit) dopingaineita?

- 1 Suorituksen parantamiseen
- 2 Voiman lisäämiseen
- 3 Ulkonäön parantamiseen
- 4 Muuhun, mihin? _____
-

84. Mitä mieltä olet nykyisestä terveydentilastasi?

- 1 Erittäin hyvä
 2 Melko hyvä
 3 Kesinkertainen
 4 Melko huono
 5 Erittäin huono

85. Onko lääkäri määrännyt sinulle sairauden hoitoon seuraavia lääkkeitä:

	Kyllä, viimeisten 12 kk:n aikana	Kyllä, mutta ei viimeisten 12 kk:n aikana	Ei koskaan
a) unilääkkeitä?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
b) vahvoja kipua lievittäviä lääkkeitä (opioideja)?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
c) rauhoittavia lääkkeitä?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
d) masennuslääkkeitä?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
e) stimuloivia lääkkeitä (esim. tarkkaavaisuushäiriön hoitoon)?	1 ☐	2 ☐	3 ☐
f) buprenorfiinia (esim. Subutex, Suboxone) tai metadonia korvaushoitoon?	1 ☐	2 ☐	3 ☐

86. Onko sinulla ollut terveysongelmia, joiden uskot aiheutuneen:

	Kyllä, viimeisten 12 kk:n aikana	Kyllä, mutta ei viimeisten 12 kk:n aikana	Ei koskaan	En käytä kyseistä ainetta
a) alkoholin käytöstäsi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) huumeiden käytöstäsi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
c) rauhoittavien, uni- tai kipulääkkeiden käytöstäsi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
d) eri aineiden samanaikaisesta käytöstä?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
e) dopingaineiden käytöstäsi?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

87. Oletko ajanut moottoriajoneuvoa:

	Kyllä, viimeisten 12 kk:n aikana	Kyllä, mutta en viimeisten 12 kk:n aikana	En koskaan	En käytä kyseistä ainetta
a) alkoholin vaikutuksen alaisena?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
b) kannabiksen vaikutuksen alaisena?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
c) muiden huumeiden tai päihdyttävien lääkkeiden vaikutuksen alaisena?	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐

88. Oletko ollut hoidossa alkoholin, huumeiden tai muiden päihteiden käytön vuoksi?

- 1 En
 2 Kyllä, mutta en viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana
 3 Kyllä, viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana

89. Oletko nykyisin:

- 1 palkansaaja, kokopäivätyössä
- 2 palkansaaja, osapäivätyössä
- 3 maatalousyrittäjä tai työssä perheen maatilalla
- 4 muu yrittäjä
- 5 työtön tai lomautettu
- 6 eläkkeellä
- 7 opiskelija
- 8 vanhempainlomalla, hoitovapaalla
- 9 hoidat kotia
- 10 muu vaihtoehto, mikä? _____

90. Oletko ollut työtön viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana?

- 1 En ole ollut työtön
- 2 Olen ollut työtön yhteensä _____ kuukautta

91. Koetko kuuluvasi vähemmistöön jonkin asian suhteen? Voit valita useita vaihtoehtoja.

- 1 Kieli
- 2 Etninen tausta
- 3 Uskonnollinen vakaumus
- 4 Seksuaalinen suuntautuminen
- 5 Sukupuoli-identiteetti
- 6 Vammaisuus tai pitkäaikaissairaus
- 7 Jokin muu vähemmistö
- 8 En koe kuuluvani vähemmistöön
- 9 En halua vastata

Onko sinulla mielessäsi vielä jotakin tärkeää, jonka haluaisit tuoda tässä yhteydessä esille?

KIITOKSET VASTAAMISESTA!

**Palauta kyselylomake oheisessa valmiiksi maksetussa
palautuskuoressa Tilastokeskukseen.**